

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Богданов Д.С.

аспірант,

Миколаївський національний аграрний університет

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

В сільській місцевості України підприємництво розвивається повільно. Зокрема, в районах з більшою часткою сільського населення кількість малих підприємств є меншою, тоді як значну частину грошових доходів сільських домогосподарств складають заробітна плата і різноманітні соціальні виплати.

Майже нерозвиненим є інститут малого підприємництва в сільських регіонах Миколаївської області. Крім того, підприємницька діяльність в селах характеризується низьким ступенем диверсифікації: домінуюча кількість малих підприємств займається сільськогосподарською діяльністю і торгівлею, тоді як інші сфери сільської економіки майже не розвиваються (рис. 1).

Ринок послуг соціальної сфери, який являє собою складну систему обміну суспільних фондів споживання та оплати праці на засоби, необхідні для відтворення робочої сили, є недостатньо розвиненим [2, с. 4]. Сучасний економічний стан села та його ресурсне забезпечення унеможливають покращення сільської соціальної сфери, призводячи до руйнування і закриття її інфраструктури, збільшуючи кількість об'єктів з не укомплектованими штатами. Частина закладів культури, освітніх та медичних установ потребують капітального ремонту і перебувають в аварійному стані. У багатьох населених пунктах відсутні дошкільні дитячі заклади, загальноосвітні школи. Погіршуються транспортне сполучення і телефонний зв'язок.

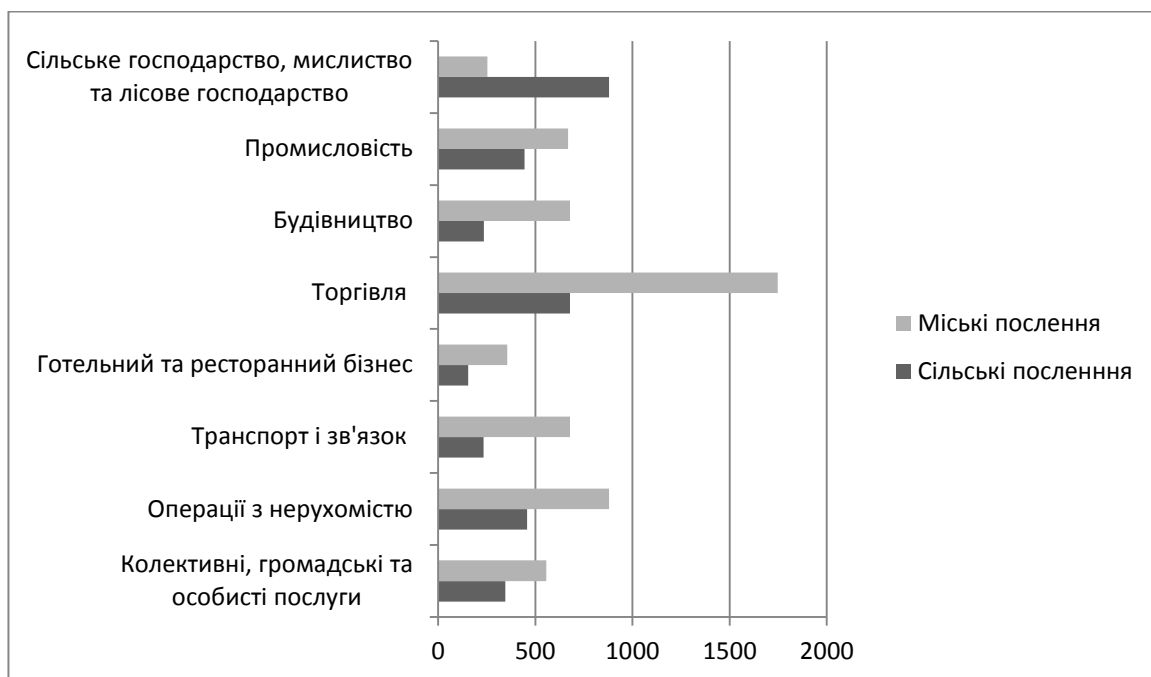

Рис. 1. Кількість малих підприємств Миколаївської області за основними видами економічної діяльності (2016 р.) [1]

Відсутність необхідних підприємств і закладів соціального призначення не дозволяє комплексно розвивати систему розселення, розширювати сферу прикладання праці, підвищувати привабливість сільського способу життя, а отже – сприяти усуненню негативних тенденцій забезпечення агропромислового комплексу трудовими ресурсами.

Збереженню якісних характеристик соціальної сфери перешкоджає істотне уповільнення темпів її розвитку, спричинене ліквідацією пілг на прибуток сільських будівельних організацій, обсяги робіт яких скорочуються внаслідок зниження рівня життя селян, нерозвиненості кредитних механізмів тощо. Згортання мережі об'єктів торгівлі на селі та ресторанного господарства, повне руйнування служб побуту стали закономірною реакцією на стрімке падіння платоспроможного попиту селян. Обсяг реалізованих послуг населенню в сільських регіонах є значно меншим за відповідний показник у містах, а обсяг товарообігу на селі є у 3,5 разів меншим за відповідний показник у містах.

Залишається гострою проблема благоустрою житлового фонду, при цьому зберігається розрив між рівнями благоустрою житла в сільській місцевості та містах. Якщо в міських поселеннях водопроводом обладнано 65,4 відсотків загальної площі житла, то в сільській місцевості Миколаївської області каналізацію мають лише 12,7 відсотків житлових

приміщень, центральне опалення – 9,9 відсотків, ванни або душові кімнати – 27,5 відсотків, гаряче водопостачання – 8,9 відсотків. До комунальних органів місцевого самоврядування передано більше 60 відсотків об'єктів соціальної сфери та житлово-комунального господарства. За технічним станом майже 70 відсотків (в основному водопровідних мереж та споруд) відпрацювали амортизаційний термін, а біля 40 відсотків знаходяться в аварійному стані [3, с. 59].

Поліпшення якості обслуговування сільського житлового фонду сприятиме нарощуванню обсягів індивідуального будівництва, підґрунтям чого стане повноцінне фінансування за рахунок бюджету, державних і недержавних інститутів гарантій і пільг, передбачених для різних категорій забудовників. Останнє створює додатковий стимул для розширення сфери прикладання праці та реалізації ініціативи селян у галузі організації, кооперативних і приватних підприємств будівельної промисловості. Інший аспект підвищення комфортності житла полягає в удосконаленні комунального житлового фонду, що надаватиметься малозабезпеченим в оренду.

Рівень доходів та якість життя населення сільської місцевості безпосередньо залежить від стану культурно-освітнього комплексу, що відіграє важливу роль у формуванні та піднесенні інтелектуального рівня, а також професійно-кваліфікаційних характеристик.

Список використаних джерел:

1. Статистичний щорічник Миколаївської області [Електронний ресурс] // Головне управління статистики у Миколаївській області – Режим доступу: <http://www.mk.ukrstat.gov.ua/>
2. Полозенко Д.В. Соціальна інфраструктура села та джерела її фінансування // Фінанси України. – 2010. – № 1. – С. 3-12.
3. Рябоконт В.П. Розвиток соціальної інфраструктури сільських територій / В.П. Рябоконт, Л.А. Рарок // Економіка АПК. – 2016. – № 4. – С. 56-65.